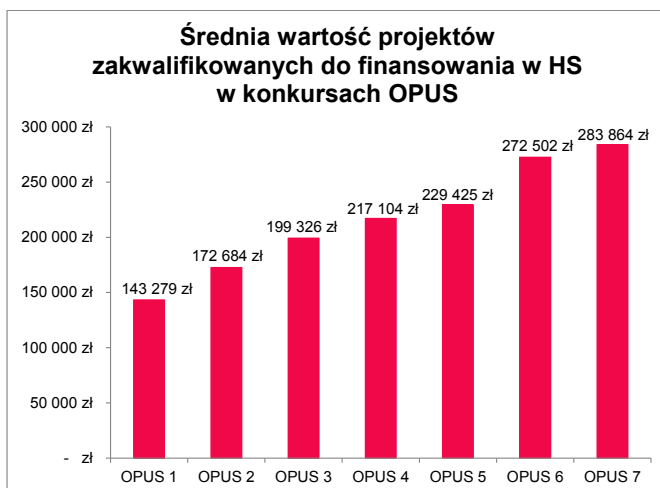

Odpowiedź na komentarz dra Lecha Trzcionkowskiego o NCN

Dr Lech Trzcionkowski w swoim komentarzu opublikowanym na łamach „PAUzy Akademickiej” nr 281 z 22 stycznia 2015 roku wskazuje na spadek wysokości finansowania w konkursach Narodowego Centrum Nauki (NCN), a co za tym idzie – spadek wskaźnika sukcesu w konkursach NCN, w których badacze z całej Polski wnioskuje o finansowanie swoich badań.

Spadek wskaźnika sukcesu jest faktem, który przyjmujemy z niepokojem również w NCN. Przyczyną takiego stanu jest przede wszystkim wzrost wartości pojedynczych projektów – widzimy, że naukowcy planują swoje badania z większym rozmachem, nie boją się budować dużych zespołów badawczych, które będą mogły poradzić sobie z najbardziej złożonymi zagadnieniami. Takie badania są droższe i w konsekwencji, koszt realizacji projektu rośnie.

Niestety, za wzrostem wartości pojedynczych projektów nie idzie wzrost budżetu NCN (w przybliżeniu w 2012 roku: 808,8 mln zł; 2013: 847,3 mln zł; 2014: 841,1 mln zł). Finansowanie coraz droższych projektów powoduje, że liczba przyznanych grantów maleje.

Warto również zauważyć, że jednoroczny [np. 2015] budżet NCN w zakresie finansowania badań podstawowych to suma wartości projektów, które są w trakcie realizacji oraz wartości nowych projektów, które zostaną zakwalifikowane do finansowania w danym roku. Przyznając finansowanie w ramach danego konkursu, najczęściej podejmujemy zobowiązanie kilkuletnie. W praktyce oznacza to, że finansowanie projektu, który został wyłoniony np. w ramach konkursu OPUS 7 ogłoszonego w marcu 2014 roku może być rozłożone na lata 2015, 2016 i 2017. Kwoty przypadające na poszczególne lata realizacji projektu muszą więc być ujęte w tegorocznym i w przyszłych budżetach NCN.

Najlepszym dowodem na optymalne wykorzystanie środków przeznaczonych na finansowanie przez NCN projektów badawczych, staży i stypendiów podoktorskich jest współczynnik wykorzystania środków z dotacji celowej na finansowanie grantów, który od początku istnienia NCN przekracza 99,5%.

Nie ustajemy w staraniach, żeby pozyskać dla naukowców jak największe środki i móc je przekazać w drodze otwartych konkursów. Wstępujemy w konsorcja międzynarodowe i razem z instytucjami z całego świata ogłaszamy konkursy międzynarodowe (np. BEETHOVEN, InfectEra, BiodvERsA, HERA). Mamy nadzieję również pośredniczyć w rozdysponowaniu funduszy europejskich.

Na koniec, warto przypomnieć, że w NCN o podziale środków na badania decydują naukowcy, reprezentowani przez członków Rady Narodowego Centrum Nauki oraz członków Zespołów Ekspertów. Ustalone przez Radę NCN kryteria oceny stanowią dla Zespołów Ekspertów punkt wyjścia do dyskusji nad każdym wnioskiem z osobna, i to właśnie w wyniku tej dyskusji Zespoły Ekspertów podejmują decyzję o rekomendowaniu danego wniosku do finansowania lub o jego odrzuceniu.

Chcielibyśmy również podkreślić, że są kraje, które powołują wyłącznie ekspertów zagranicznych do oceny zgłaszanych u nich wniosków grantowych. Z krajów nam bliskich można wymienić tu Austrię.

MAGDALENA DUER-WÓJCIK
Narodowe Centrum Nauki